

HĪRO'A TUMU : te ta'urua....

I te tau mātāmua ra, e mea ta'a'ē roa te fa'anahora'a o te ta'urua a te mau pīahi tei pūhapa nei i te fare ha'apī'ira'a tuarua 'o TE TARA O MAIA'O. 'Inaha, i te matahiti e 2000, nā te mau metua tamari'i 'ori e haere mai e tauturu nō tē fa'anehenehe i te fare tamā'ara'a o teie fare ha'apī'ira'a, nō te mea teie te vahi 'orira'a a te mau pīahi 'ori. I teie tau, e mea maita'i roa te ta'urua nō te mea ha'afau'ahia te mau ta'amotu nō Porinetia farāni, 'oia ho'i, e 'āmuihia te 'ite 'e te 'aravihi o terā 'e terā motu nō te fa'anaho i te ha'utira'a. Nō te mau fa'a'itera'a, e'ita te mau pīahi 'ori e fa'a'ite noa i tō rōtou 'ite i roto i te parau nō te 'ori tahiti, e fa'a'ite ato'a rā rātou i tō rātou 'ite i roto i te parau nō te teata 'aore rā i roto i te parau nō te fa'anehenehera'a, 'aore rā i roto i te parau nō te 'ori tāpiti 'e tē vai ato'a rā i te parau nō te mā'itira'a purotu. Nā te ta'atira'a a te mau metua e fa'anaho i teie ta'urua, nā rātou iho e 'afa'i mai te mau tiare, i te mau 'ahu 'e te mau mauha'a nō te ha'amani te mau 'ahu 'ori a te mau tamari'i 'ori. I teie tau, 'ua tau roa te faanahora'a o te ta'urua a te mau pīahi e pūhapa nei i te fare ha'apī'ira'a nō Te Tara 'o Maia'o. 'Ua fa'ahitia teie ta'urua, e'ita tā teie fa'anahora'a e fa'anaho-fa'ahouhia mai i mūta'a ra. I teie mahana e 'ori te mau tamari'i i ni'a i te pa'epa'e nō te fare ha'apī'ira'a tuarua nō te Tara 'o Maia'o.

TE FA'ANAHORA'A

I teie mahana tē vai ra te tumu parau nui. E'ita te mau ta'amotu e 'āmui fa'ahou ia rātou nō te mea e mea ta'a'ē roa tō rātou mana'o i ni'a i te tumu parau nui o tā rātou i mā'iti.

A piti matahiti i teie nei, 'ua rave te ta'atira'a 'o ARII HEIVA RAU i te fa'anahora'a a teie ta'urua. Nā James PAUWELS e arata'i nei i teie ta'atira'a. 'Ua fa'ata'ahia te mau fa'aineinera'a i te mau mahana toru 'e i te mau hōpe'a hepetoma.

E'ita te fa'anahora'a a te mau fa'a'ine'inera'a e tano nō te tahi mau pīahi e 'ori nei nō te mea tē vai ra te mau pīahi nō rapae mai e 'ori ato'a nei. Hau atu ā, e'ita rātou e nehenehe e haere mai i te mau fa'a'ine'inera'a tei tu'uhia i te hope'a hepetoma nō te mea e'ita tō rātou e pere'o'o.

E'ere i te mea 'ōhie nō te mau pīahi i roto i te piha hōpe'a nō te haere i te mau fa'aineinera'a nō te mea tē vai ra te mau tahananara'a nō te hi'opo'ara'a parau tu'ite BAC BLANC, e'ita ia rātou e nehenehe e haere e tahananana i tō rātou tuha'a ha'apī'ira'a nō te mea tē vai ra te mau fa'aineinera'a.

Nō te mau 'ahu 'ori, 'ua haere te mau pīahi 'ori e ti'i i tā rātou mau tiare i roto i te 'aua o te fare ha'apī'ira'a, 'aore rā nā te mau tamari'i 'ori nō rapae mai e 'afa'i mai. 'Ua 'afa'i ato'a mai te mau ti'a o te ta'atira'a ARII HEIVA RAU i te mau tiare huru rau, i te mau 'ahu 'e te mau mauha'a nō te hāmani i te mau 'ahu 'ori nō te ta'ato'ara'a o te mau pīahi 'ori. 'Ua hāmanihia e rātou i tā rātou iho 'ahu 'ori i te avatea i te mahana toru 08 nō Fepuare i te matahiti e 2023, 'ua 'opanihia i tā rātou tuha'a ha'apī'ira'a.

TE MAU PA'ITE RA'A

MAKINO Pootuopuanui.

« 'Ua rohirohi roa vau, 'e 'ua 'oa'oa roa vau »

« 'Ua au roa vau e 'ori i roto i te pupu a TUAMOTU, hō'ē rāve'a teie nō'u nō te tamaru i tō'u 'ā'au 'e tō'u tino 'e hō'ē ato'a rāve'a teie nō te tamarū i tō'u mana'o nō te mea, tē vai ra te hi'opo'ara'a nō te parau tu'ite BAC. Nō'u e'ene i te mea tano te tu'ura'a i teie ta'urua i te mahana toru va'u nō Fepuare nō te mea tē vai ra tā mātou hi'opo'ara'a nō te parau tu'ite BAC e'ene i te mea 'ohie nō te mea tē vai ra te mau fa'a'ine'inera'a 'e te mau tahanara'a 'e e mea rohirohi roa nā'u. I te tahi pae e mea fifi roa nō te mea e mea rohirohi roa 'e i te tahi atu pae e mea 'oa'oa roa nā'u nō te mea e mea au roa nā'u i te 'ori. »

HŌ'Ē TA'ATA MĀTA'ITA'I

« Nō'u e mea nehenehe roa te ta'ato'ara'a o te mau 'ori, terā rā e mea au roa nā'u i te 'ori a te Tuha'apae, nō te mea 'a tahi roa vau a 'ite ai i teie huru 'ori e mea ta'a'ē roa tā rātou huru 'ori 'e 'ua nehenehe. I te matahiti i muri mai, tē hina'aro nei au e haere i roto i te pupu a te Tuha'a pae nō te ha'api'i i tā rātou 'ori, terā rā 'ua ri'ari'a roa vau nō te mea e'ere i te mea 'ohie i te mau 'apa. »

TE TERERA'A 'O TE TA'URUA

E'ita te mau tamari'i e 'ori nei e haere e tamā'a nō te mea, e haere rātou e fa'aineine iā rātou, e tu'u i tō rātou 'ahu 'ori 'e e fa'anehenehe ato'a rātou iā rātou iho.

I muri iho i tā rātou fa'aineinera'a, 'ua haere rātou i mua i te fare ha'api'ira'a nō te fārerei i te mau manihini, i te mau 'orometua ha'api'i 'e te mau ta'ata e fa'atere i te fare ha'api'ira'a 'o te TARA O MAIA'O. I muri mai i te fārereira'a, nā te pupu TUAMOTU 'e tō rātou reo e ha'amata i teie ta'urua, i muri iho nā te pupu TUHA'A PAE 'e tō rātou auahi e pa'uma i ni'a iho i te pa'aepa'ae rahi nō te fare ha'api'ira'a 'e i te hope'ara'a nā te pupu HENUA ENANA 'e tā rātou Haka manu e haere mai e fa'aite i tō rātou 'aravihi i roto i te parau o te 'ori. Nō te 'ōpani i teie ta'urua 'ua 'āmui te ta'ato'ara'a o te mau ta'ata 'ori 'e te ta'atira'a ARII HEIVA RAU nō te hīmene i te tahi hīmene o tā rātou i ha'api'i na i te mau hope'a hepetoma ato'a.

I muri iho i tā rātou mau fa'a'itera'a 'ori 'ua haere rātou, te mau pīahi 'ori e tamā'a nā muri iho i te ta'atira'a ARII HEIVA RAU.